

การสร้างชุดการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ เรื่องเสียงในภาษาไทย

เฉลิมชนม์ รักลา

๒๘ ก.ค. ๒๕๔๗

180243

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาดำเนินการตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต

สาขาวิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา

เมษายน ๒๕๔๗

ISBN 974-383-523-7

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์และคณะกรรมการสอบปากเปล่าวิทยานิพนธ์ ได้พิจารณา
วิทยานิพนธ์ของ เถลิงชนม์ รักลา ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์

..... ประธาน
(รองศาสตราจารย์ ถัดดา สุขปรีดี)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. วิจิต สุรัตน์เรืองชัย)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ศิริวิทย์ กุลโรจนภัทร)

คณะกรรมการสอบปากเปล่า

..... ประธาน
(รองศาสตราจารย์ ถัดดา สุขปรีดี)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. วิจิต สุรัตน์เรืองชัย)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ศิริวิทย์ กุลโรจนภัทร)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. พงศ์ประเสริฐ หกสุวรรณ)

..... กรรมการ
(ดร. จิตตาภา สารพัตติก ไชยปัญญา)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพา

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ ดร.ประทุม ม่วงมี)

วันที่ 21 เดือน เมษายน พ.ศ. 2547

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดี เนื่องจากได้รับความกรุณาให้คำปรึกษาและช่วยแนะนำแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ อย่างดียิ่งจาก รองศาสตราจารย์ลัดดา สุขปรีดี เป็นประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร.วิจิต สุรัตน์เรืองชัย และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศิริวิทย์ กุลโรจน์ภัทร กรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ซึ่งทำให้ผู้วิจัยได้รับแนวทางในการศึกษาค้นคว้าหาความรู้และประสบการณ์อย่างกว้างขวางในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ จึงกราบขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร.พงศ์ประเสริฐ หกสุวรรณ ดร.จิตตภา สารพัฒน์กไชยปัญญา คณะกรรมการสอบปากเปล่าที่ได้กรุณาให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขจนทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ถูกต้องและสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านดังปรากฏชื่อในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ที่ได้ให้ความกรุณาและอนุเคราะห์ในการตรวจสอบประสิทธิภาพของชุดการสอน ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ในการทำวิจัย รวมทั้งนักเรียนโรงเรียนวิสุทธิศึกษากลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี

ขอขอบพระคุณ คุณพ่อสมบูรณ์ รักลา และคุณแม่สาตี รักลา ที่เป็นกำลังใจสำคัญอย่างยิ่งในการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ให้สำเร็จด้วยดี

เฉลิมชนม์ รักลา

43920985: สาขาวิชา: เทคโนโลยีทางการศึกษา; กศ.ม. (เทคโนโลยีทางการศึกษา)

คำสำคัญ: การสร้างชุดการสอน/กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย/เสียงในภาษาไทย

เฉลิมชนม์ รักลา: การสร้างชุดการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เรื่องเสียงในภาษาไทย (THE CONSTRUCTION OF AN INSTRUCTIONAL PACKAGE ON THAI PHONETICS IN THE STRAND OF THAI LANGUAGE FOR MATTHAYOMSUKSA 1 STUDENTS) อ.ที่ปรึกษา: ลัดดา สุขปรีดี, กศ.ม., วิจิต สุวัฒน์เรืองชัย, กศ.ด., ศิริวิทย์ กุลโรจนภัทร, ก.ด. 193 หน้า. ปี พ.ศ. 2547. ISBN 974-383-523-7

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อสร้างชุดการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เรื่องเสียงในภาษาไทยให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 และเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน กลุ่มตัวอย่างได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/1 โรงเรียนวิสุทธิเขตดินแดง กรุงเทพมหานคร จำนวน 30 คน เครื่องมือที่ใช้ประเมินประสิทธิภาพชุดการสอนคือ แบบฝึกหัดทำขบทเรียนและแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สถิติที่ใช้ได้แก่ค่าร้อยละ (%) ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และ t-test (Dependent Sample)

ผลการวิจัยพบว่าได้ชุดการสอนประกอบการบรรยาย เรื่องเสียงภาษาไทย ซึ่งประกอบไปด้วย 5 หน่วยการเรียนรู้ดังนี้ คือ ระบบเสียง เสียงสระ เสียงพยัญชนะ เสียงวรรณยุกต์ พยางค์ และคำที่มีประสิทธิภาพเท่ากับ 95.06/87.91 และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

43920985: MAJOR: EDUCATION TECHNOLOGY;

M.Ed. (EDUCATION TECHNOLOGY)

KEYWORD: CONSTRUCTION OF AN INSTRUCTIONAL PACKAGE/ THAI LANGUAGE/
THAI PHONETICS

CHALEMCHON RUKLA: THE CONSTRUCTION OF AN INSTRUCTIONAL
PACKAGE ON THAI PHONETICS IN THE STRAND OF THAI LANGUAGE FOR
MATTHAYOMSUKSA 1 STUDENTS. THESIS ADVISORS: LADDA SOKPREEDEE,
M.Ed., VICHIT SURATRUENGCHAI, Ed.D., SIRAVIT KOOLROJANAPAT, Ed.D. 193 P.
2004. ISBN 974-383-523-7

The purposes of this study were to construct an instructional package of Thai language on "Thai Phonetics" for Matthayomsuksa 1 students in order to have its efficiency to meet the standard criterion 80/80, and to compare the students' academic achievement before and after studying. The sample of the study consisted of 30 Matthayomsuksa 1 students studying at Wichutit School, Dindaeng District, Bangkok. The instruments used for evaluating the instructional package were exercises after each lesson and an achievement test. The statistics used in the research were percentage (%), mean ($\bar{X}$), and t-test

The findings provided us with an instructional package used as a tool for the lecture of Thai phonetics. The tool consisted of 5 credits as follows: Sound System, Vowel Sound, Consonant Sound, Rhythm of Sound, Syllable and Words. Its efficiency was equal to 95.06/87.91. The academic achievement before and after studying was significantly different ($p < .01$). The academic achievement after studying was higher than that of before studying.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
สารบัญ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ซ
สารบัญภาพ.....	ฌ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า.....	4
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า.....	4
สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า.....	4
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า.....	5
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	5
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	7
หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 กลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาภาษาไทย ช่วงชั้นที่ 3 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3.....	7
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาเรื่องเสียงในภาษาไทย.....	15
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับชุดการสอน.....	32
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับชุดการสอน.....	41
3 วิธีการดำเนินการศึกษาค้นคว้า.....	44
กำหนดคุณลักษณะของชุดการสอน.....	44
การสร้างชุดการสอน.....	45
การสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	49
การหาประสิทธิภาพของชุดการสอน.....	51
การวิเคราะห์ข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	53
การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	54

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	55
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	55
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	55
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	59
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	59
อภิปรายผลการศึกษาค้นคว้า.....	59
ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้.....	62
ข้อเสนอแนะสำหรับทำวิจัยครั้งต่อไป.....	62
บรรณานุกรม.....	63
ภาคผนวก.....	69
ภาคผนวก ก.....	70
ภาคผนวก ข.....	75
ภาคผนวก ค.....	102
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	193

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 คะแนนเฉลี่ยจากการทำแบบฝึกหัดท้ายบทเรียนของแต่ละชุดการสอนของนักเรียน.....	56
2 คะแนนเฉลี่ยจากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังจากเรียนด้วยชุดการสอนของนักเรียน.....	57
3 การวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างคะแนนทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน.....	58
4 แสดงค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์ของแบบฝึกหัดท้ายบทเรียนชุดที่ 1.....	76
5 แสดงค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์ของแบบฝึกหัดท้ายบทเรียนชุดที่ 2.....	77
6 แสดงค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์ของแบบฝึกหัดท้ายบทเรียนชุดที่ 3.....	78
7 แสดงค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์ของแบบฝึกหัดท้ายบทเรียนชุดที่ 4.....	79
8 แสดงค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์ของแบบฝึกหัดท้ายบทเรียนชุดที่ 5.....	80
9 แสดงค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์ (IOC) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	81
10 แสดงค่าอำนาจจำแนก (B) และการหาค่าความยากง่าย (P) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	85
11 แสดงการวิเคราะห์ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	88
12 แสดงคะแนนจากการทำแบบฝึกหัดท้ายบทเรียนของนักเรียนแต่ละคน.....	93
13 แสดงคะแนนจากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังจากเรียนด้วยชุดการสอนของนักเรียนแต่ละคน.....	95
14 แสดงคะแนนทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน.....	98
15 แสดงคะแนนความแตกต่างของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยชุดการสอน.....	99

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 ผังมโนทัศน์.....	10
2 สระเสียงสั้นและสระเสียงยาว.....	18
3 ลักษณะการกล่อมเกลาลิ้นและริมฝีปาก.....	19
4 สระประสม.....	20
5 ความสัมพันธ์ของลิ้นกับริมฝีปาก.....	20
6 สระประสม (8 ประเภท).....	21
7 เสียงพยัญชนะ.....	24
8 พยัญชนะควบกล้ำ.....	25
9 พยัญชนะตัวสะกด.....	26
10 กำหนดการสอนเพื่อหาประสิทธิภาพของชุดการสอน.....	53